

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра облікових технологій та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:
В.о. завідувача кафедри



Василь РУДНИЦЬКИЙ

« 25 » січня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФВД7. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
(РІВЕНЬ F - ОБЛІК ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)

освітній рівень перший (бакалаврський)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

освітня програма «Облік і оподаткування»

факультет економічний

Львів - 2023

Робоча програма Бухгалтерський облік (рівень F - Облік за видами економічної діяльності)
для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Розробник: Хомуляк Т.І. к.е.н., доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри облікових технологій та оподаткування

Протокол від «25» січня 2023 року № 6

© Хомуляк Т.І., 2023
© «Львівський національний університет
імені Івана Франка», 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»	за вибором	
Модулів –	Освітній рівень: перший бакалаврський	Рік підготовки	
Змістових модулів –		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <hr style="width: 100%; border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 0;"/> (назва)		Семестр	
		8-й	8-й
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 7		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		116 год.	164 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
	Вид контролю: (екзамен/залік)		
залік	залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 1/2

для заочної форми здобуття освіти – 1/10

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування системи знань з теорії і практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах основних видів економічної діяльності.

Завдання дисципліни – є вивчення раціональної організації і ведення обліку на підприємствах галузей економіки на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів, формування навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– особливості нормативно-правового регулювання організації діяльності підприємств сфери обслуговування ;

– систему сучасного нормативного регулювання бухгалтерського обліку на підприємствах сфери обслуговування;

– основні принципи організації обліку на підприємствах сфери обслуговування;

– порядок документального оформлення формування та реалізації туристичного продукту, готельних послуг, надходження і реалізації товарів у торговельних підприємствах і закладах ресторанного господарства, активів на автотранспортних підприємствах;

– методику обліку основної діяльності туристичних операторів і туристичних агентів;

– особливості обліку витрат і доходів на підприємствах сфери обслуговування,

вміти:

– користуватись відповідними нормативними, інструктивними та законодавчими документами, які регулюють облік діяльності підприємств сфери обслуговування;

– організовувати облік на підприємствах сфери обслуговування;

– виконувати необхідні розрахунки, пов'язані з обліковими операціями;

– заповнювати реєстри обліку, складати зведені та підсумкові облікові реєстри та форми звітності.

Результатами навчання за навчальною дисципліною є:

Код	Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною
РНД1	Показувати належний рівень знань у сфері обліку в різних галузях економіки.
РНД2	Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії, які стосуються обліку та оподаткування різних видів економічної діяльності.
РНД3	Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами обліку і контролю.
РНД4	Розуміти сутність господарських процесів різних видів економічної діяльності.
РНД5	Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.
РНД6	Проводити дослідження на відповідному рівні, шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
РНД7	Виконувати професійні функції у сфері обліку та оподаткування в галузях економіки.

Результати навчання за освітньою програмою та за навчальною дисципліною

Результати навчання за освітньою програмою		Результати навчання за дисципліною(код)*			
Код	Зміст	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
РН1	Показати належний рівень знань у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.	РНД1			
РН2	Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії, які стосуються обліку, аналізу, аудиту та оподаткування	РНД2			
РН3	Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами обліку і контролю	РНД3			
РН4	Розуміти сутність господарських процесів в реальному та фінансовому секторах економіки	РНД4			
РН6	Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності		РНД5		
РН7	Проводити дослідження на відповідному рівні, шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел		РНД6		
РН15	Виконувати професійні функції у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування		РНД7		

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1.

Облік на підприємствах туристичної сфери

Загальні умови організації діяльності суб'єктів господарювання в туристичному господарстві: порядок реєстрації, сертифікації та ліцензування. Договірні відносини в туристичній діяльності. Документальне оформлення туристичних послуг. Бухгалтерський облік туристичного продукту та туристичних послуг.

Визнання витрат, що формують туристичний продукт, їх структура і класифікація. Облік витрат за статтями калькуляції в туризмі. Облік витрат операційної діяльності, що не включаються в собівартість туристичних послуг. Загальні принципи обліку доходів в туризмі. Облік процесу реалізації тур продукту.

Тема 2.

Облік на підприємствах готельного бізнесу

Готельні послуги, їх ліцензування та сертифікація. Особливості оподаткування та обліку готельних послуг. Документальне оформлення готельних послуг.

Загальні засади обліку витрат і доходів готельного господарства. Особливості обліку витрат за статтями калькуляції в готелях. Облік витрат операційної діяльності, що не включаються в собівартість готельних послуг. Особливості обліку доходів від надання послуг готелями.

Тема 3. Особливості обліку на підприємствах громадського харчування

Основні вимоги до організації діяльності закладів ресторанного господарства. Особливості ціноутворення у закладах ресторанного господарства. Калькуляція вартості страв.

Документальне оформлення руху продуктів у виробництві. Облік виробництва готової продукції. Документальне оформлення та облік реалізації готової продукції і товарів. Звітність матеріально-відповідальних осіб.

Тема 4.

Бухгалтерський облік в торгівлі

Особливості торговельної діяльності та їх вплив на організацію обліку. Документальне оформлення товарних операцій. Облік придбання товарів. Облік транспортно-заготівельних витрат. Методи оцінки вибуття товарів. Документальне оформлення та облік продажу товарів. Звітність матеріально-відповідальних осіб.

Облік витрат торговельного підприємства. Облік доходів торговельного підприємства. Формування та облік фінансових результатів.

Тема 5.

Облік на підприємствах транспорту

Особливості діяльності автотранспортних підприємств та їх вплив на організацію обліку. Облік придбання та списання автотранспортних засобів. Облік запасних частин і автомобільних шин. Облік паливно-мастильних матеріалів.

Облік і калькулювання собівартості автоперевезень. Документальне оформлення і облік доходів від автотранспортних перевезень.

Тема 6.

Особливості обліку в будівництві

Галузеві особливості, що впливають на організацію обліку. Облік виробничих запасів. Облік будівництва господарським та підрядним способом. Облік витрат будівельного виробництва. Облік здачі будівельних об'єктів і розрахунків із замовниками. Облік доходів і результатів діяльності будівельного виробництва. Облік реалізації виконаних робіт і розрахунків із замовниками.

Тема 7.

Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах

Особливості сільськогосподарського виробництва та їх вплив на організацію та ведення бухгалтерського обліку. Облік запасів. Облік довгострокових біологічних активів і основних засобів. Облік виробництва. Облік реалізації сільськогосподарської продукції. Облік доходів сільськогосподарських підприємств. Облік розрахунків за податками і платежами. Особливості обліку в фермерських господарствах. Калькулювання собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Тема 8.

Особливості обліку в ОСББ.

Загальні організаційні аспекти обліку. Основні форми звітності ОСББ. Інші особливості обліку та оподаткування в ОСББ.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
1. Облік на підприємствах туристичної сфери	22	4	4		14	22	1	1		20
2. Облік на підприємствах готельного бізнесу	22	4	4		14	22	1	1		20
3. Особливості обліку на підприємствах громадського харчування	22	4	4		14	22	1	1		20
4. Бухгалтерський облік в торгівлі	22	4	4		14	22	1	1		20
5. Облік на підприємствах транспорту	22	4	4		14	22	1	1		20
6. Особливості обліку в будівництві	22	4	4		14	22	1	1		20
7. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах	22	4	4		14	22	1	1		20
8. Особливості обліку в ОСББ	26	4	4		18	26	1	1		24
Усього годин	180	32	32		116	180	8	8		164

5. Тематика практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Облік на підприємствах туристичної сфери	4
2	Облік на підприємствах готельного бізнесу	4
3	Особливості обліку на підприємствах громадського харчування	4
4	Бухгалтерський облік в торгівлі	4
5	Облік на підприємствах транспорту	4
6	Особливості обліку в будівництві	4
7	Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах	4
8	Особливості обліку в ОСББ	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Облік на підприємствах туристичної сфери	14
2	Облік на підприємствах готельного бізнесу	14
3	Особливості обліку на підприємствах громадського харчування	14
4	Бухгалтерський облік в торгівлі	14
5	Облік на підприємствах транспорту	14
6	Особливості обліку в будівництві	14
7	Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах	14
8	Особливості обліку в ОСББ	18

7. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Дослідницький метод.
3. Проблемно-пошуковий метод
4. Пояснення.
5. Лекція:
 - Інформаційна лекція
 - Проблемна лекція
 - Лекція — візуалізація
6. Самостійна робота.
7. Практичні методи:
 - вправи,
 - практичні роботи.

8. Методи контролю

Усне опитування.
Тести.
Контрольна роботи.
Залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Організація процесу навчання студентів повинна стимулювати їх до наполегливого та систематичного навчання.

Викладач самостійно визначає критерії оцінки знань студентів при проведенні семінарських та практичних занять, контрольних робіт, самостійної та індивідуальної роботи, ПМК.

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання:

3 бали – студент дає вичерпну, змістовну і правильну відповідь на поставлене запитання, при цьому вільно володіє бухгалтерськими категоріями обліку в бюджетних установах, логічно і послідовно розкриває суть питання, концептуально викладає і обґрунтовує основні напрями підвищення ефективності обліку, показує глибоке знання нормативних та законодавчих актів, спеціальної економічної літератури з питань обліку в бюджетних установах;

2 бали – студент в основному правильно відповідає на поставлене запитання, але припускається деяких неточностей у визначенні змісту окремих категорій і викладі організаційно-методичних підходів щодо обліку в бюджетних установах, показує неміцні знання літературних джерел, недостатньо переконливо аргументує свою відповідь;

1 бал – студент в основному правильно відповідає на поставлене запитання, але припускається суттєвих неточностей у визначенні змісту окремих економічних категорій і викладі організаційно-методичних підходів щодо обліку в бюджетних установах, показує неміцні знання літературних джерел, недостатньо переконливо аргументує свою відповідь;

0 балів – студент не знає або невірно формулює відповідь на поставлене запитання, допускає істотні помилки при викладенні питань з обліку в бюджетних установах, показує незнання нормативно-законодавчої бази, спеціальної літератури з питань обліку в бюджетних установах.

Критерії оцінювання розв'язку задачі:

3 бали – студент правильно розв'язав задачу, склав повні та змістовні висновки;

2 бали – студент правильно розв’язав задачу, але припускається деяких неточностей;

1 бал – студент допустив помилки при розрахунках, у визначенні кореспонденції;

0 балів – студент розв’язав задачу невірно.

Критерії оцінювання вирішення тестів:

1 бал – відповідь вірна;

0 балів – відповідь невірна.

Поточне тестування та самостійна робота								Контрольна робота	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
9	9	9	9	9	9	9	7	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	не зараховано
0-50	FX (F)	незадовільно	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. за № 291.
2. Інструкція «Про порядок ведення документообороту при наданні готельних послуг»: Наказ Держтурадміністрації України від 13.10.2000 р. № 230.
3. Інструкція «Про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання»: Наказ Держтурадміністрації України від 06.06.2005 р. № 50.
4. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності: Наказ Міністерства інфраструктури України від 10.07.2013 р. № 465.
5. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування у торговельній діяльності: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22.05.2002 р. № 145.
6. Методичні рекомендації по формуванню собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001 р. № 65.
7. НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. за № 291.
9. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
10. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88.
11. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування населення: Постанов Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. № 833.
12. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України: Постанова Національного банку України від 26.03.2001 р.
13. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг в Україні: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 р. № 19.
14. Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджені наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 р. № 219 у редакції наказу Мінекономіки від 09.10.2006 р. № 309.
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV.
16. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001 р. № 2344-111.
17. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. № 265 в редакції від 01.06.2000 р. № 1776.
18. Про туризм: Закон України від 18.13.2003 р. № 1282/04.
19. ПСБО 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92.
20. ПСБО 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. №242.
21. ПСБО 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. №248.
22. ПСБО 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290.
23. ПСБО 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318.
24. Агафонова Л.Г., Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес:

- ціноутворення, конкуренція, державне регулювання. Навч. посіб. – К., 2002.
25. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.
 26. Балченко З.А. Бухгалтерський облік у туризмі і готелях України : навч. посібник / З.А. Балченко. – К. : КУТЕП, 2006. – 232 с.
 27. Горелкін В.Г. Бухгалтерський облік у готельному та ресторанному господарстві : навч. посібник / Горелкін В.Г., Король С.Я. – К. : КНТЕУ, 2004.
 28. Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2007. – 243 с.
 29. Колісник Г.М. Бухгалтерський облік в туризмі: навчальний посібник / Г.М. Колісник, Л.О. Гелей, Т.П. Данканич. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. – 140 с.
 30. Король С.Й. Бухгалтерський облік у готельному господарстві: навч. посібник / С.Й. Король – К. : КНТЕУ, 2005. – 354 с.

Допоміжні

1. Бабіч В.В. Фінансовий облік (облік активів): Навч. посіб. / В.В. Бабіч, С.В. Сагова. – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 288 с.
2. Балченко З.А., Балченко І.В., Балченко С.О. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (торговельні підприємства, що входять в туристичні та готельні комплекси). Практикум. – К., 2002. – 156 с.
3. Бутинець Ф.Ф., Янчева Л.М., Глушук О.М., Остапчук Т.П. Бухгалтерський облік у громадському харчуванні. – Житомир: Рута, 2002.
4. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Л. Хом'яка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інститут післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2008. – 820 с.
5. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студ. вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 688 с.
6. Гладких Т.В. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Т.Ф. Гладких. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 480 с.
7. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. Фінансовий облік: підручник. – К.: Лібра, 2009. – 976 с.
8. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік : основи теорії і практики : підручник / А.Г. Загородній, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко – К. : Знання, 2009. – 422 с.
9. Кім Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник / Г. Кім, В. Сопко, С. Кім. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
10. Клим Н.М. Бухгалтерський облік: Навч. посібник / Н.М. Клим. – Львів: Ліга-Прес, 2014. – 480 с.
11. Коблянська О.І. Фінансовий облік: Навчальний посібник / О.І. Коблянська. – К.: Знання, 2004. – 473 с.
12. Лишиленко О.В. Фінансовий облік: Підручник / О.В. Лишиленко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 556 с.
13. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. – К: Альтерпрес, 2008.
14. Нашкерська Г.В. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Г.В. Нашкерська. – К.: Кондор, 2005. – 503 с.
15. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2011. – 480 с.
16. Садовська І.Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К.Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.

17. Скотнікова Л.П. Бухгалтерський облік і фінансова звітність на підприємстві. – Харків: ІНЖЕК, 2011. – 527 с.
18. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. – 6-те вид. – К: А.С.К., 2011. – 784 с.
19. Фінансовий (бухгалтерський) облік: навч. посібник. / І.І.Стеців, І.С. Стеців; [ППТ НУ «Львівська політехніка»]. – Львів: СПОЛОМ, 2016. – 204 с.
20. Фінансовий облік. Навч. посібник. / За ред. В.К. Орлової, М.С. Орлів, С.В. Хоми. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 510 с.
21. Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І. Бухгалтерський облік та оподаткування. – Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. – 1220 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. www.kmu.gov.ua – сайт КМУ.
2. www.bank.gov.ua – сайт НБУ.
3. www.minfin.gov.ua – сайт МФУ.